

ממעין השי"ת

במשנת רבוה"ק מאיז'בצא ראדזין זלה"ה

פרשת
בא

עלון
מס' 26

בית יעקב פרשת בא אות א

מתוך השיעור בספרי רבותינו זי"ע
על ידי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

אודה"ע אינם מקבלים עול עבודת השי"ת שאומרים שאין הקב"ה צריך לכך והוא פועל את הכל וא"כ עושים מה שליבם חפץ, אבל בני ישראל באים בהכרה עליונה זו אל שלימות הדעת באחדות השי"ת ומחברים השגת "הוא" (השגת אלוקותו שאין בה התגלות) אל עבודת "אתה".

ששם אין בני אדם בישוב הדעת להכיר כבוד שמים. וכדאיתא בגמרא תמיד (תמיד לב.) כל נחותי ימא לא מיתבא דעתיהון עד דסלקין ליבשתא, רק בישוב ניכר כבודו ית', שאפילו הארץ שהוא דומם רוצה להוציא כחה ולהצמיח כדי לבא לפה האדם ונעשה מן הכל חיים, ושם נקרא להשי"ת ברוך אתה, אבל המדבר והים אין האדם יכול לבוא לשם ולהכיר כבוד שמים, שם נקרא השי"ת בבחינת הוא, כמו קודם בריאת עולם שלא היה אז שום בריאה שיכירו אותו ית'.

והשי"ת חפץ להשאיר מבחי' הוא גם אחר הבריאה לזה השאיר מדבר ששם משכן החיות הטורפים וים המנער ומחניק שלא יוכל אדם לבא לשם. וכ"ז עשה להראות שאינו כמו מלך בשר ודם שבכל הונו ורכושו הוא נצרך לבני אדם שיכירו הונו ורכושו וזה הוא עיקר הנאתו וזהו רק בישוב, ואם הוא בים ובמדבר שאין שם מי שיכיר אותו אין לו הנאה מכל הונו ורכושו, אבל השי"ת הגם שהוא ברא העולם לכבודו אין לו צורך ותועלת בזה כלל, ומצדו אין חילוק בין ישוב למדבר וים הגם שאין שם מי שיכיר אותו. וכן בישוב עצמו השאיר זמן שיבינו הבריות זאת, היינו בלילה שאז האדם נשתקע בשינה ואין מכיר כלל כמו בים. שעיקר כבודו ית' הוא במקום ישוב שדעת של אדם מגיע להכיר בבחירתו ולבחור בטוב ולמאוס ברע, ובים אין דעת לבני אדם להכיר, כי ים הוא טרדא כמ"ש (ישעיה יז) כהמות ימים יהמיון שעכו"ם נמשלו לים, ולזה ה' יונה סבור שאלו המקומות לא נבראו לכבודו.

אכן באמת הכל נברא לכבודו גם המקומות שאין נראה בהם שום כבוד שמים, באמת על ידם נתגדל עוד יותר כבוד שמים. אכן שמהם עולה כבוד שמים בלא דעת ותפיסת אדם, וזהו גדול יותר מהכ"ש שבתפיסת אדם, כי אם לא היה מקומות האלה רק ישוב לבד ה' שוכחים לגמרי להמליך להשי"ת, והיו סוברים שכל הכח הוא שלהם, ואפילו מי שממליך להשי"ת היה סבור שהעבודה הוא שלו, וה' סוברים שהשי"ת ח"ו נצרך להבריאה שיכבדוהו כמו מלך בשר ודם שהעם המה חוץ ממנו, שכמו שהם צריכים לו כן הוא צריך להם שיכבדוהו, והשי"ת ג"כ נצרך להכבוד ח"ו.

ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה וגו'. הנה פרעה היה אחוז בחושך קדמון שנברא קודם האור, שבבריאת עולם כתיב ויהי ערב ויהי בוקר, כדאיתא (שבת ע"ז): כבריינו של עולם ברישא חשוכא והדר נהורא, ועל חושך הזה נאמר ישת חושך סתרו (תהלים י"ח). ובזה החושך יש יקרות וכח גדול, כי השי"ת ברא נקודה דישובא, היינו ישוב שהוא אור שמכירים שיש בורא ומנהיג בעולם ואומרים להשי"ת ברוך אתה, שעיקר ההתחדשות שנתחדש בבריאת עולם הוא שיחי' בחינת אתה היינו תפיסה לאדם, כדאי' בזוה"ק (ויצא קנח): אתה עלמא תתאה הוא עלמא עלאה, והלבוש לזה הוא ישוב, שבישוב יש דעה מיושבת להכיר שיש בורא ומנהיג בעולם, כמו שאומרים בכל יום ברור יוצר אור ומעריב ערבים, ועל ידי שמברכים על כל דבר ואומרים ברוך אתה על ידי זה נמשך אור וחיים ותוך כל דבר ודבר שמכירים שהוא מהשי"ת. ובזה הוא ירושלים המובחר כדאיתא בזוה"ק (תצוה קפד): שיש תלת נקודין. דישובא הוא ירושלים. שירושלים הוא הנקודה האמצעית של ישוב ששם הוא שורש הנקודה של ישוב ומשם מתפשטת לכל העולם, ולזה היה שם הבית מקדש ואבן שתי' שממנה הושתת העולם, שגם בלילה ה' שומרים שלא ה' שוכחים אף רגע מהשי"ת, ועיקר עבודה הוא להכיר שהשי"ת הוא הבורא ומנהיג עולם להמליך אותו תמיד על כל דבר וזה היה בבית המקדש בלי הפסק רגע שנאמר (ישעיה סב) על חומותיך ירושלים הפקדתי שומרים כל היום וכל הלילה אל דמי לכם וגו', ומירושלים מתפשט לכל המדינות כדאי' במדרש (תנחומא קדושים) שה' שלמה המלך ע"ה יודע איזה רצועה יוצאת לכוש וזרע בו פלפליון ללמדך שאין ארץ ישראל חסרה כלום. וכל מה שנתרחק מן ירושלים נתרחק מן הכרה להכיר שהשי"ת מנהיג, רק אומרים כחי ועוצם ידי, ועל ידי זה נמשך מהם החיים מעט מעט עד שאובדים לגמרי החיים.

ויש עוד בעולם מקום מה שנתרחק מצורת אדם. נקודה דחרובא כמו ים ומדבר, כמו שיונה הנביא אמר (מכילתא בא) אין בים כבודו, כי עיקר כוונת הבריאה היה רק לכבודו כמ"ש (ישעיה מג) ולכבודי בראתיו, שיהיה הכרה שיאמרו להשי"ת אתה, שע"י כל דבר יתגדל כבודו ית', ומהים אין רואים כלל שיתגדל כבודו

ע"כ הניח בעולם המקומות הללו שהמה קודם לבריאת העולם שתהו ובהו קדמו לבריאת עולם, וכמו כן ים שהיה כל העולם כולו מים במים (זוה"ק בראשית יז): וכן המדבר קודם לישוב קודם שנתיישוב בני אדם ואז לא היה עדיין שום כבוד שמים מהברואים והשי"ת לא נצרך כלל להכבוד, כדי שידעו שהשי"ת אינו נצרך לכבוד של הברואים, שהרי הוא ברא ברואים שאין נראה מהם כבודו כלל שיכירו להמליך להשי"ת. ומה שברא ישוב היינו תפיסה והכרה בכבודו ית' זה הוא רק לטובת הבריאה שלפניהם טוב שיכבדוהו וילכו באור. והמשפט הוא (שמואל א' ב') כי מכבדי אכבד ובזי יקלו, והשי"ת רוצה ובוחר בזה המשפט, אבל לפני השי"ת אין שום נפקא מינה בין ישוב למדבר כמש"כ (איוב ל"ח) אם חטאת מה תפעל בו ואם צדקת מה תתן לו ולפניו ית' כחשיכה כאורה. כמו שהי' קודם בריאת עולם. רק מצד האדם יש הבדל וחילוק שבתוך הישוב מכיר שהשי"ת מנהג גם במדבר כי מכיר שלפני ית' אין שום הבדל והפרש בין ישוב למדבר ובמדבר אין שום הכרה. ועל ידי שהשי"ת ברא מדבר יש זכרון בישוב שהשי"ת הוא המנהיג והאדון על הכל שע"ז שרואים שבמדבר אין להם שום כח להכיר הבורא ית', יתבוננו שגם הישוב הוא מהשי"ת, היינו אותה דעה והכרה להכיר שיש בורא ולהמליכו הוא ג"כ מהשי"ת, שהשי"ת נתן לו את הדעה הזאת ואינה שלהם כדכתיב (תהלים י) תכין לבם. ונמצא שע"י מדבר נתגדל יותר הישוב, שהשי"ת נותן גם לשם הויה, וגם משם יש לו כבוד ומחייב להכיר שיש בורא, ובשביל זה הציב כל הברואים שהמה מסתעפים מחושך שאין שם כבודו. ולא יאמרו שהם בקיאים בהנהגת השי"ת ונמצא שמהם נתגדל יותר כבוד שמים, רק שאינם בתפיסתם ובדעתם כלל והבריאה אינה רואה מאומה מזה איך שמהם גם כן נתגדל כבודו, וע"כ כח של החושך גדול מכח של אור היינו ממה שהאדם הולך בדעת ומוסיף כבוד שמים, וזה הוא החושך שהשי"ת הניח בעולם שהחושך נברא קודם האור כמו שנאמר ויהי ערב יהי

בוקר כי התחלת האור הי' מהציפוי של הבריאה שציפו לאור כמו שבתחלה נבראו כל הבהמות וחיות ומהציפוי של הברואים נברא האדם כדאיתא בזוה"ק (פנחס רלח): שכל הברואים אמרו נעשה אדם שהשי"ת נתן לדעתם שיצפו לאור. אכן החושך נברא מרצון השי"ת עצמו בלי אתערותא מהברואים.

ובזה החושך סבורים העכו"ם שיש להם חלק בזה אבל מי רואה זה שגם ע"י החושך נתגדל כבודו ית', מי שהוא באור זה רואה שע"י החושך יתגדל האור, אכן מי שהוא בחושך אין לפניו רק חושך, ואינו רואה כלל מעצמו שום כבוד שמים, וע"כ אין להעכו"ם שום חלק בהכונה שנבנה על ידם, רק ישראל יש להם חלק לפי שהם באור ומאירים כל כך עד שמאירים כל החושך, ואצל ישראל נעשה הכל אור שמי שיש לו אור הוא מכיר האור מן החושך (זוה"ק תזריע ט): ומן זה החושך נסתעף למטה ונעשה החושך של מטה שרוצים לערוק מקמי מאריהו, ואינם רוצים להבין כלל שיש בורא ומנהיג בעולם כי דעתם שמדת הלילה גדולה ממדת היום, כי יום מורה בעת שהנפש שולט ושומר א"ע לבלתי יעשה מעשה נגד רצון השי"ת, ולדעת העכו"ם שמדת לילה גדול כי אז השי"ת מנהיג את האדם בלי דעתו ומה יפעלו מעשה האנוש ומחשבותיו נגד רצון השי"ת, ולזה מעשה האנוש ומחשבותיו נגד רצון השי"ת ולזה עושים מה שלבם חפץ, ויאמרו שרצון הבורא ית' כן, כי היתכן שהשי"ת יחפוץ בדברים קטנים כאלו שהאדם יוכל להשיגם בדעתו ולכן בוטח מה שיעשה בלילה הוא רצונו ית' וזה נקרא לילה, ובאמת עומק דעת השי"ת אין להשיג, אכן השי"ת חפץ שהאדם יבין ולא יסור מבינתו כל מה שביכולתו. כי אמת שהחושך הוא גדול מן האור, והיינו מחמת שע"י החושך נתגדל כבוד שמים יותר, נמצא שעיקר המכוון של החושך הוא ג"כ רק כבוד שמים היינו אור, ובזה הם עיקר ישראל שהם נבראו לכבודו נמצא שישראל דבוקים בעיקר המכוון של החושך, וע"כ הכוונה שהי' להשי"ת במה שברא חושך ישאר בישראל והעכו"ם עצמם ישארו בחושך וילכו לאבדון:

שיחת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ומשם מתפשטת לכל העולם, ולזה היה שם הבית מקדש ואבן שת' שממנה הושתת העולם, שגם בלילה הי' שומרים שלא הי' שוכחים אף רגע מהשי"ת, ועיקר עבודה הוא להכיר שהשי"ת הוא הבורא ומנהיג עולם להמליך אותו תמיד על כל דבר וזה היה בבית המקדש בלי הפסק רגע שנאמר (ישעיה סב) על חומותיך ירושלים הפקדתי שומרים כל היום וכל הלילה אל דמי לכם וגו', ומירושלים מתפשט לכל המדינות כדאי' במדרש (תנחומא קדושים) שהי' שלמה המלך ע"ה יודע איזה רצועה יוצאת לכוש וזרע בו פלפלין ללמדך שאין ארץ ישראל חסרה כלום. וכל מה שנתרחק מן ירושלים נתרחק מן הכרה להכיר שהשי"ת מנהיג, רק אומרים כחי ועוצם ידי, ועל ידי זה נמשך מהם החיים מעט מעט עד שאובדים לגמרי החיים: נקודת האבן שתיה וירושלים היא מקור האורה אל הנבראים לראות בהירות בתפיסתם שלהם את מלכות ה' וגדלותו, ומשם השורש והראש אל כל הישוב בני האדם, משם מתפשט הבהירות וההכרה והקדושה הגלויה בכל העולם, וזהו מטרת בריאת האדם בדעת ותבונה הניתן

ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה וגו'. הנה פרעה היה אחוז בחושך קדמון שנברא קודם האור, שבבריאת עולם כתיב ויהי ערב ויהי בוקר, כדאיתא (שבת ע"ז): כבריינו של עולם ברישא חשוך והדר נהורא, ועל חושך הזה נאמר ישת חושך סתרו (תהלים י"ח). ובזה החושך יש יקרות וכח גדול, כי השי"ת ברא נקודה דישובא, היינו ישוב שהוא אור שמכירים שיש בורא ומנהיג בעולם ואומרים להשי"ת ברוך אתה, שעיקר ההתחדשות שנתחדש בבריאת עולם הוא שיחי' בחינת אתה היינו תפיסה לאדם, כדאי' בזוה"ק (ויצא קנח): אתה עלמא תתאה הוא עלמא עלאה, והלבוש לזה הוא ישוב, שבישוב יש דעה מיושבת להכיר שיש בורא ומנהיג בעולם, כמו שאומרים בכל יום ברור יוצר אור ומעריב ערבים, ועל ידי שמברכים על כל דבר ואומרים ברוך אתה על ידי זה נמשך אור וחיים ותוך כל דבר ודבר שמכירים שהוא מהשי"ת. ובזה הוא ירושלים המובחר כדאיתא בזוה"ק (תצוה קפד): שיש תלת נקודין. דישובא הוא ירושלים. שירושלים הוא הנקודה האמצעית של ישוב ששם הוא שורש הנקודה של ישוב

בו שיכיר בהבנתו והכרתו את ה' ויוסיף פעלים ועבודה בהכרה זו. והנה מהיות כי הנבראים הם מוגבלים ונמוכים הרי ההכרה וההשגה היא מצומצמת בתבנית הנתפס על פי מהות שכל ותפיסה שלהם, אבל אין בהנגלה מקצת מן המקצת מעוצם אור האמת כמו שהוא באמת למעלה מהם וגבוה מתפיסת דעתם, והכרת אלוקות זו שבמדידה והגבלה הנתפסת אל השגת הנברא היא נקראת בזה "ק בחינת אתה" שמכיר ורואה את השי"ת פנים בפנים, שהשי"ת מתמצא אל האדם ומתחבר אליו כביכול.

ועפ"י השגה זו של התגלות אלוקותו בצמצום תפיסת הנבראים הנה הקב"ה מתפעל מעבודת הנבראים ומתגדל ע"י עבודת ישראל ובהם נתלה קידוש שמו, והאדם הוא העושה והמביא נח"ר ונדמה לו כאילו הוא ממלא חסרון בשלימות הבורא כענין שכתוב תנו עוז לאלוקים, וזהו ענין שכחה באור השי"ת הכולל הכל כאילו שאין נצרך אליו ויכול לעשות בלעדיו כרצונו והוא ענין גאות הדוחק רגלי השכינה שהוא סותר למציאות השי"ת, וזהו הסכנה בעבודת השי"ת עפ"י דרך הצמצום וכח הבחירה שנדמה אז להאדם שהוא עושה ופועל ויכול לעשות למען השי"ת כאילו שהאדם הוא הנותן והמנהיג ובעל הכח מדיליה והקב"ה המקבל ... ובכלליות הנה עכ"פ ודאי שזהו רצון השי"ת שצמצם אורו לתת מקום אל נבראים בדעת משלהם כדי שיהיה להם הכרה ותפיסה חזקה ואיתנה בכבוד שמים וכבודו ימלא את הארץ.

ויש עוד בעולם מקום מה שנתרחק מצורת אדם. נקודה דחרובא כמו ים ומדבר, כמו שיונה הנביא אמר (מכילתא בא) אין בים כבודו, כי עיקר כוונת הבריאה היה רק לכבודו כמ"ש (ישעיה מג) ולכבודי בראתיו, שיהיה הכרה שיאמרו להשי"ת אתה, שע"י כל דבר יתגדל כבודו ית', ומהים אין רואים כלל שיתגדל כבודו ששם אין בני אדם בישוב הדעת להכיר כבוד שמים. וכדאיתא בגמרא תמיד (תמיד לב.) כל נחותי ימא לא מיתבא דעתיהון עד דסלקין ליבשתא, רק בישוב ניכר כבודו ית', שאפילו הארץ שהוא דומם רוצה להוציא כחה ולהצמיח כדי לבא לפה האדם ונעשה מן הכל חיים, ושם נקרא להשי"ת ברוך אתה, אבל המדבר והים אין האדם יכול לבוא לשם ולהכיר כבוד שמים, שם נקרא השי"ת בבחינת הוא, כמו קודם בריאת עולם שלא היה אז שום בריאה שיכירו אותו ית'.

והשי"ת חפץ להשאיר מבחי' הוא גם אחר הבריאה לזה השאיר מדבר ששם משכן החיות הטורפים וים המנער ומחניק שלא יוכל אדם לבא לשם: הים והמדבר אינם מקומות אשר מיועדים אל הנבראים, והיינו שהשאיר הקב"ה גם בזה העולם מקומות שישאר בגבול הקב"ה דברים נפלאים ארוכים ורחבים עד מאד מה שאינו שייך ומחובר אל תחום האדם, שאינו יכול לחיות שם, וגם שאין בתפיסתו קליטה אל רוחב הקפי נפלאותם, והרי הם נשארים מחוץ לישוב בבחי' ישת חושך סתרו שהוא חושך אל תפיסת האדם ואינו משמש כלל את נזר הבריאה ולשלימות דעתו, והם שייכים אל אורו ית' מה שלמעלה ולפני בריאת האדם. שיש עולמות ויצירות עד אין קץ שאין בהם שייכות ואחיזה אל עבודת האדם, כי אין האדם הכרחי אל השלמת בריאתו של הקב"ה עד שנאמר

שברא את האדם כדי להשלים א"ע ואת בריאתו ח"ו, רק שמגודל טובו להיטיב הוא שברא את האדם בהכרה והשגה ובעבודה שיקרא השגת אורו בעבודתו יגיע כפיו, ובהירות זה שהקב"ה הוא המנהיג והסובב את הכל ושאין האדם משלים ומנהיג את העולם גם ברוחניות ובדברי תורה הנה זה מתברר אל האדם בראותו כל בריאת העולם מה שמחוץ לישוב ומתחום תפיסת דעתו מה שאין אל האדם אחיזה במ. מזה ישכיל שהקב"ה גדול יותר מהנתפס אצלו ואין גדלו תלוי בעבודת והשגת הנבראים כלל ואינו נצרך להם כלל, רק להיפך שהכל בא ממנו גם חלק דעה ועבודה והשגה שיש באדם שהוא בחי' הישוב בני אדם שיש בהם דעת ויש להם הכרה בהשי"ת בבחי' אתה דהיינו בהכרה ותודעה עצמית שנקרא על שמם שבחרו וקלטו את אור ה' גם זה הוא מגודל עוצם בריאת השי"ת והמופלא שבה, ומזה מתבאר (במקצת) שגם חלק החושך והמדבר גם זה לתועלת הכרת האדם את השי"ת בהכרה בהירה, יוצא מזה שתועלת החושך הוא בהתוספו והתכללותו באור, וגם מקומות שאפס שם דעת האדם גם הם נצרכים ומצטרפים אל הכרת הדעת, והכל באשר לכל באים באחרונה ובסוף אל כינון בהירות דעת האדם את ה' פנים בפנים.

וכ"ז עשה להראות שאינו כמו מלך בשר ודם שבכל הונו ורכושו הוא נצרך לבני אדם שיכירו הונו ורכושו וזה הוא עיקר הנאות וזהו רק בישוב, ואם הוא בים ובמדבר שאין שם מי שיכיר אותו אין לו הנאה מכל הונו ורכושו, אבל השי"ת הגם שהוא ברא העולם לכבודו אין לו צורך ותועלת בזה כלל, ומצדו אין חילוק בין ישוב למדבר וים הגם שאין שם מי שיכיר אותו. וכן בישוב עצמו השאיר זמן שיבינו הבריות זאת, היינו בלילה שאז האדם נשתקע בשינה ואין מכיר כלל כמו בים. שעיקר כבודו ית' הוא במקום ישוב שדעת של אדם מגיע להכיר בבחירתו ולבחור בטוב ולמאוס ברע, ובים אין דעת לבני אדם להכיר, כי ים הוא טרדא כמ"ש (ישעיה ז') כהמות ימים יהמיון שעכו"ם נמשלו לים, ולזה הי' יונה סבור שאלו המקומות לא נבראו לכבודו.

אכן באמת הכל נברא לכבודו גם המקומות שאין נראה בהם שום כבוד שמים, באמת על ידם נתגדל עוד יותר כבוד שמים. אכן שמהם עולה כבוד שמים בלא דעת ותפיסת אדם, וזהו גדול יותר מהכ"ש שבתפיסת אדם, כי אם לא היה מקומות האלה רק ישוב לבד הי' שוכחים לגמרי להמליך להשי"ת, והיו סוברים שכל הכח הוא שלהם, ואפילו מי שממליך להשי"ת היה סבור שהעבודה הוא שלו, והי' סוברים שהשי"ת ח"ו נצרך להבריאה שיכבדוהו כמו מלך בשר ודם שהעם המה חוץ ממנו, שכמו שהם צריכים לוכן הוא צריך להם שיכבדוהו, והשי"ת ג"כ נצרך להכבוד ח"ו. ע"כ הניח בעולם המקומות הללו שהמה קודם לבריאת העולם שתהו ובהו קדמו לבריאת עולם, וכמו כן ים שהיה כל העולם כולו מים במים (זה"ק בראשית ז'): וכן המדבר קודם לישוב קודם שנתיישבו בני אדם ואז לא היה עדיין שום כבוד שמים מהברואים והשי"ת לא נצרך כלל להכבוד, כדי שידעו שהשי"ת אינו נצרך לכבוד של הברואים, שהרי הוא ברא ברואים שאין נראה מהם כבודו כלל שיכירו להמליך להשי"ת. ומה שברא ישוב היינו תפיסה והכרה בכבודו ית' זה הוא רק לטובת הבריאה

שלפניהם טוב שיכבדוהו וילכו באור. והמשפט הוא (שמואל א' ב') **כי מכבדי אכבד ובוזי יקלו, והשי"ת רוצה ובוחר בזה המשפט, אבל לפני השי"ת אין שום נפקא מינה בין ישוב למדבר כמ"כ (איוב ל"ח) אם חטאת מה תפעל בו ואם צדקת מה תתן לו ולפניו ית' כחשיכה כאורה. כמו שהי' קודם בריאת עולם. רק מצד האדם יש הבדל וחילוק שבתוך הישוב מכיר השי"ת מנהג גם במדבר כי מכיר שלפני ית' אין שום הבדל והפרש בין ישוב למדבר ובמדבר אין שום הכרה. ועל ידי השי"ת ברא מדבר יש זכרון בישוב השי"ת הוא המנהיג והאדון על הכל שעי"ז שרואים שבמדבר אין להם שום כח להכיר הבורא ית', יתבוננו שגם הישוב הוא השי"ת, היינו אותה דעה והכרה להכיר שיש בורא ולהמליכו הוא ג"כ מהשי"ת, השי"ת נתן לו את הדעה הזאת ואינה שלהם כדכתיב (תהלים י) **תכין לבם:** הכלל, כי מן החושך בא כבוד ה' יותר ממקום האור, כי עיקר הכרת גודלו לאין קץ למעלה מתפיסת האדם הוא מן המקומות שאין משם תועלת ותפיסה אל הנבראים, וכן מן העכו"ם שהם בחי' חושך שאינם יודעים את כבודו ית' מהם יוצא עיקר בהירות הכ"ש, שנתודע שהקב"ה פועל ועושה את הכל, ואינו נצרף ונפעל כלל מהנברא ואין להם כח והויה ואור משלהם כלל, ומה שצימצם עצמו כביכול בביהמ"ק לבחי' אתה להיות לפני האדם פנים בפנים הוא רק מטובו לצמצם אורו שיהיה לאדם חלק בהשגת האור, לא שנחסר מהקב"ה השגת האדם שמביא משלו ח"ו. והנה האור בחי' אתה הוא השלמת כל פרטי הבריאה והעולמות אשר להשלמתן נצרך בריאת האדם והכרתו הבהירה, אבל החושך (היינו האור הבלתי מצומצם והבלתי נתפס) הוא בריאת השי"ת למעלה מתפיסת יד כל הבריאה ולמעלה מקו הנהגת השכר ועונש ושלטון טו"ר עפ"י מעשה בני אדם, ומשם גם למטה נשתלשל העכו"ם שהם בחי' חושך שאין בהם הכרת אור ה' ואין להם שייכות לעבודה ובהירות דעת, אבל יוצא מהם ועל ידם הרבה כבוד שמים, אבל חס מלומר שבהם כבודו ית' גבוה וגדול יותר ובהם משכן שכינתו ושאין צורך לעבודה והכרת האדם, כי באשר אין בחושך העכו"ם הכרה א"כ אין בריאתם למטרת עצמם רק לתועלת האור שיהיה אצל ישראל הכרה בהירה הנ"ל, אבל הם עצמם אין חפץ בהם, ואין בהם מצד עצמם מעלה וערך, כי הם בערך של חושך לא אור, ותועלת החושך הוא בהכרת שלימות האור לא בעצם החושך.**

ונמצא שעי"י מדבר נתגדל יותר הישוב, השי"ת נותן גם לשם הויה, וגם משם יש לו כבוד ומחייב להכיר שיש בורא, ובשביל זה הציב כל הברואים שהמה מסתעפים מחושך שאין שם כבודו. ולא יאמרו שהם בקיאים בהנהגת השי"ת ונמצא שמהם נתגדל יותר כבוד שמים, רק שאינם בתפיסתם ובדעתם כלל והבריאה אינה רואה מאומה מזה איך שמהם גם כן נתגדל כבודו, וע"כ כח של החושך גדול מכח של אור היינו ממה שהאדם

הולך בדעת ומוסיף כבוד שמים, וזה הוא החושך שהשי"ת הניח בעולם שהחושך נברא קודם האור כמו שנאמר ויהי ערב יהי בוקר כי התחלת האור הי' מהציפוי של הבריאה שציפו לאור כמו שבתחלה נבראו כל הבהמות וחיות ומהציפוי של הברואים נברא האדם כדאיתא בזוה"ק (פנחס רלח:)
שכל הברואים אמרו נעשה אדם שהשי"ת נתן לדעתם שציפוי לאור. אכן החושך נברא מרצון השי"ת עצמו בלי אתערותא מהברואים: העכו"ם אין להם שייכות בהכרת אור ה' ובעבודה עצמית, באשר שמקורם מהחושך, כענין שכתוב רם על כל גוים ה', שסבורים שאין חפץ בעבודת אדם כי הכל ממנו וגדול מעשי ה' ממעשה אדם ואין תועלת בהשגות קטנות הדעת, ואינו מעלה ומוריד, וכבוד ה' וחפצו הוא מכל בריאתו שברא אף הים והמדבר, היינו גם ממקומות שאין שם דעת את ה', כי באם אין חפצו בהם למה בראם, ועל כרחך שכבודו ית' יוצא מכל אשר ברא כרצונו גם מבלי דעת ועבודה, בבחי' "הוא" שאין תפיסת הנבראים באלוקותו וא"כ למה לנו יגיעת עבודה לריק, אבל האמת שכל בריאתם הוא למען נקודת הישוב בחי' "אתה" שעל ידם יתבהר אור ה' בתכלית השלימות, אבל העכו"ם עצמם לא יזכו לשלימות מה ויכלו לגמרי, כי אין חיבת ה' בהם עצמם פנים בפנים, רק כי ע"י חשכותם תאיר האור אצל ישראל בשלימות בהירות אור האמת כנ"ל. [וכמדומה שהלביש בכאן יסודי האריז"ל בענין בירורי ניצוצי אורות דתוהו שנפלו למטה בעלמא דמתקלא. והמשכיל יבין רמיזות שפת המשל שכונת הדברים מסובבים אל הכרת שלימות הנהגת ה' הסובב את הכל אשר סותר אל בחירת ועבודת האדם, כי אמנם השגת ההנהגה הכוללת היא לתועלת שלימות העבודה כי זהו עיקר ושלימות הכרת ה' לדעת שהכל ממנו וכבודו מלא את הארץ גם דעת ועבודת אדם, אבל לא ח"ו לפרוק עול בהשגת עליון זו, כי אז אין חלקו באור ה' ויאבד לגמרי כי יהיה אחיזתו אז בחושך לא באור (כי רצון השי"ת הוא בצימצום אורו ונתינת מקום אל הנבראים וזה לתועלת האדם שיתחבר ויתדבק באור הצמצום המכוון פנים בפנים דרך חיבה עפ"י התבררות ועבודת האדם המאיר את כבודו ית'). וכ"כ בהקדמת סה"ק אור לשמים בשם הרבי זלה"ה מלובלין בענין הידיעה והבחירה, כי הבחירה הוא להכיר בידיעה, שיבוא בכח בחירתו אל השגת העדר הבחירה, להשכיל בדעתו אל למעלה מהדעת, ותכלית הידיעה שלא נדע, עיי"ש].

השיעור השבועי מאת ב"ק ארמו"ר שליט"א

בספרי רבותינו הקדושים מיאז'בנא ורארזין זיע"א
מתקיים מדי שבוע ביום רביעי בשעה 11:00 בלילה
בבית המדרש דרוהביטש (בעזרי"ל) רחוב מלאכי בעיה"ק ירושלים

דורשי ה' החפצים לזכות את הרכים באור תורה ולישול חלק בהוצאת הגליון, (לזכות, לרפואה, לישועה, או לעילוי נשמה) נא לפנות למערכת במספר 058-3256436 או ע"י כתובת מייל ri0583256436@gmail.com ושכרו הרבה מאד על פי פעלו. כמו כן כל מי שיש הערות בעניני הגליון ולכל עניני הגליון ולקבל את העלון במייל יש לפנות בכתובת הנ"ל

להשיג את ספרי רבותינו הקדושים במייל של המערכת

העלון נתנדב לע"נ רבותינו הקדושים ולזכות יהושע בן חוה לאה ומשפחתו

יו"ל ע"י עמותת מורשת בית איז'בנא ראדזין ע"ר